

**UCHWAŁA NR XXV/154/16
RADY GMINY ŁOMŻA**

z dnia 30 grudnia 2016 r.

**w sprawie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Łomża
na 2017 rok**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Łomża na 2017 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Mieczysław Kuzia

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Łomża na 2017 rok

Do poważnej refleksji skłania fakt, że kilka milionów ludzi w Polsce regularnie nadużywa alkoholu, mimo iż prowadzi to do śmiertelnej choroby oraz do dramatycznej degradacji ich osobistego życia, a jednocześnie do ogromnego cierpienia ich najbliższej rodziny.

Uzależnienie od alkoholu występuje u około miliona osób w Polsce i jest chorobą społeczną, której konsekwencje dotyczą nie tylko osób uzależnionych, ale także członków ich rodzin i środowisk społecznych. Od 2,5 do 4 milionów osób pije ryzykownie i szkodliwie. Dwa miliony polskich dzieci żyje w rodzinach z problemem alkoholowym.

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą niszczącą człowieka we wszystkich sferach jego człowieczeństwa i jego aktywności. Prowadzi do degradacji życia psychicznego, duchowego, moralnego i religijnego. Powoduje stopniową utratę wolności i odpowiedzialności. Zaburza więzi interpersonalne oraz uniemożliwia normalne funkcjonowanie w rodzinie i społeczeństwie. Zwykle na końcu następuje degradacja fizyczna, która dla wielu staje się niestety jedynym motywem, który skłania do powstrzymania się od picia alkoholu.

Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują w bardzo różnych obszarach polskiej rzeczywistości. Nie można ich uniknąć, ale można zmniejszyć ich rozmiary i dotkliwość.

Rozdział 1.

1. Podstawa prawna Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.);
- 2) Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Realizatorzy programu.

Program będzie realizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Łomża.

3. Adresaci programu.

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy, a w szczególności do dzieci i młodzieży.

Programem objęci są także przedsiębiorcy i sprzedawcy napojów alkoholowych nie będących mieszkańcami gminy.

4. Cele programu.

Podstawowym celem programu jest zapobieganie powstawaniu nowych zjawisk alkoholowych oraz zmniejszenie rozmiarów już istniejących negatywnych zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu.

Cel ten będzie realizowany poprzez:

- 1) zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież;

- 2) zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych;
- 3) zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych spożyciem alkoholu;
- 4) zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego;
- 5) zmniejszenie ilości wypadków oraz strat ekonomicznych spowodowanych nietrzeźwością w miejscu pracy;
- 6) promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywanie problemów alkoholowych;
- 7) zmniejszenie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa na rynku alkoholowym;
- 8) zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym;
- 9) ograniczenie spożycia alkoholu i zmiana struktury jego konsumpcji na rzecz napojów niskoprocentowych.

5. Strategie rozwiązywania problemów:

- 1) działania służące ograniczeniu spożycia alkoholu;
- 2) upowszechnianie edukacyjne programów profilaktyki szkolnej, rodzinnej i środowiskowej;
- 3) zwiększenie dostępności i skuteczności terapii osób uzależnionych i członków ich rodzin;
- 4) zmniejszenie skali problemów dotyczących rodzin związanych z zachowaniami patologicznymi;
- 5) szybko rozumiana edukacja publiczna i szkolna sprzedawców napojów alkoholowych;
- 6) wspieranie placówek, których działania ukierunkowane są na zapobieganie i zmniejszanie skali szkód związanych ze spożyciem alkoholu;
- 7) zapewnienie pomocy wychowawczej i terapeutycznej młodzieży z problemem alkoholowym;
- 8) zwiększenie dostępności terapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.

6. Obszary realizacji programu:

- 1) profilaktyka;
- 2) leczenie i ograniczenie szkód zdrowotnych;
- 3) ograniczenie dostępności napojów alkoholowych.

Rozdział 2.

Zadania programu

Zadanie I.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin poprzez:

- 1) diagnozowanie problemów rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków;
- 2) motywowanie i informowanie o możliwościach podjęcia leczenia;
- 3) udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu;
- 4) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- 5) inicjowanie interwencji w przypadku przemocy domowej;
- 6) współpraca z placówkami leczenia odwykowego i podstawowej opieki zdrowotnej.

Zadanie II.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. W ramach tych działań należy:
 - a) przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy,
 - b) wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy, lub poddania się leczeniu odwykowemu o ile osoba wezwana nie zgodzi się na dobrowolne poddanie leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzane w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania:
 - skierowanie takiej osoby na badania biegłych (psycholog, psychiatra), w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego (art. 25 ustawy),
 - złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy (art. 26 ust. 3 ustawy);
- 2) pomoc dla dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym:
 - leczenie współuzależnienia syndromu DDA (Dorośle Dzieci Alkoholików);
- 3) zapobieganie powstawaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu poprzez stworzenie odpowiednich warunków do współpracy z lekarzami Podstawowej Opieki Zdrowotnej w zakresie szkolenia w ramach metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji oraz zespołu FAS;
- 4) pomoc dzieciom z rodzin z problemem:
 - dofinansowanie bieżącej działalności środowiskowego ogniska wychowawczego,
 - finansowanie pozalekcyjnych zajęć profilaktyczno-światlicowych,
 - dofinansowanie zajęć sportowych organizowanych przez szkoły i kluby sportowe do których uczęszczają uczniowie z terenu gminy oraz obozów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,
 - finansowanie zakupu nagród dla dzieci i młodzieży na: konkursy, festyny, programy o tematyce terapeutycznej, antyalkoholowej i innych uzależnieniach.
 - dofinansowanie organizacji różnych form wypoczynku wakacyjnego i feryjnego, dla dzieci i młodzieży ze środowisk dysfunkcyjnych lub zagrożonych. Działania te muszą posiadać opracowany, merytoryczny program pracy profilaktyczno-terapeutycznej lub opiekuńczo-wychowawczej;
- 5) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:
 - podejmowanie działań na rzecz zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie, poprzez kontynuację działań zespołu interdyscyplinarnego,
 - podejmowanie interwencji wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez spożywanie alkoholu,
 - wdrażanie procedury „Niebieskich kart”,
 - finansowanie szkoleń służących podniesieniu kompetencji w zakresie zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
 - prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinach, a w szczególności z problemem alkoholowym,

- szkolenie członków GKRPA oraz kadry pracowniczej Ośrodka Pomocy Społecznej i Oświaty, a także instytucji i osób fizycznych realizujących zadania gminne w zakresie nowoczesnych metod rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadanie III.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- 1) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć profilaktyczno-światlicowych i finansowanie ich bieżącej działalności;
- 2) finansowanie programów profilaktycznych skierowanych do uczniów;
- 3) współfinansowanie i wspieranie programów i przedsięwzięć opracowywanych przez młodzież;
- 4) wdrażanie programów profilaktycznych dla upijającej się młodzieży;
- 5) finansowanie szkoleń, kursów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli i pedagogów;
- 6) współorganizowanie i współfinansowanie imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w tym wycieczek krajoznawczych;
- 7) rozszerzenie zajęć profilaktycznych o różne formy pozalekcyjnych zajęć sportowych jako alternatywny sposób spędzania wolnego czasu bez używek skierowanych do poszczególnych środowisk młodzieży;
- 8) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zasad zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia przy współpracy Policji;
- 9) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
- 10) współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi placówkami mającymi na celu promocję zdrowego stylu życia i propagowanie trzeźwych obyczajów;
- 11) zakup materiałów profilaktyczno- edukacyjnych, prenumerata specjalistycznych czasopism;
- 12) wsparcie finansowe ośrodka profilaktyki obejmującego teren działania gminy;
- 13) współorganizowanie i współfinansowanie świetlic działających na terenie gminy.

Zadanie IV.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- 1) współpraca z profesjonalnymi instytucjami służącymi rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 2) współpraca z sądem w sprawie kierowania na obowiązkowe leczenie, koordynacja działań z kuratorami sądowymi oraz policją;
- 3) zakup materiałów informacyjnych, edukacyjnych z zakresu alkoholizmu, nikotynizmu i przemocy w rodzinie dla szkół i Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zadanie V.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowaniu przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- 1) podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym;
- 2) występowanie przed Sądem w roli oskarżyciela publicznego;
- 3) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z uchwałą Rady Gminy;
- 4) kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych co do zgodności przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

Zadanie VI.

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej:

- 1) kontynuowanie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin;
- 2) przeciwdziałanie przemocy domowej, rozwijanie działalności: świetlic środowiskowych, działalności stowarzyszeń i klubów, które tworzą miejsca zdrowego i trzeźwego stylu życia dla alkoholików po zakończonej terapii.

Rozdział 3.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- 1) źródłem finansowania programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie ze sprzedaży napojów alkoholowych;
- 2) członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala się wynagrodzenie w wysokości 10% najniższego wynagrodzenia uzyskiwanego z pracy świadczonej na podstawie stosunku pracy, a ustalonego zgodnie z właściwymi przepisami za:
 - udział w posiedzeniach plenarnych,
 - przeprowadzenie kontroli przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych (w jednym dniu kontrola przynajmniej 3 punktów). Kontroli dokonuje Komisja w składzie przynajmniej trzyosobowym;
- 3) wynagrodzenie za udział w posiedzeniach przysługuje na podstawie listy obecności.

Rozdział 4.

Postanowienia końcowe

Program obejmuje zadania do realizacji od dnia 01.01.2017 r. do dnia 31.12.2017 r.

Wykonawcą uchwały w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Wójt, który określi szczegółowe terminy realizacji zadań.

Środki finansowe, które będą zabezpieczały realizację w/w przedsięwzięć będą pochodziły z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala szczegółowy zakres działań wynikających z Gminnego Programu wnioskując jednocześnie o przeznaczenie na ten cel środków w budżecie gminy, a po uchwaleniu budżetu koryguje plan działań wskazując sposób jego realizacji.